

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
1 CIVILNÍ PROCES	13
1.1 Svépomoc a nalézání práva soudem	13
1.2 Pojem civilního procesu	18
1.3 Účel civilního procesu	21
1.4 Koncepce civilního procesu	24
1.5 Vztah dalších druhů soudních řízení v civilních věcech k civilnímu procesu	26
1.5.1 Přehled	26
1.5.2 Nesporné řízení v platné právní úpravě	26
1.5.3 Exekuční řízení	27
1.5.4 Insolvenční řízení	29
1.5.5 Řízení podle části páté občanského soudního řádu	30
2 CIVILNÍ PRÁVO PROCESNÍ	33
2.1 Rozlišování práva procesního a práva hmotného	33
2.2 Vývoj právní úpravy civilního procesu v českých zemích	36
2.3 Prameny českého civilního práva procesního	40
2.4 Interpretace a dotváření civilněprocesních předpisů	42
3 ZÁSADY CIVILNÍHO PROCESU A PRÁVO NA SPRAVEDLIVÝ PROCES	45
3.1 Pojem a význam procesních zásad	45
3.2 Dispoziční zásada	45
3.3 Zásada úředního postupu soudu	49
3.4 Projednací zásada	50
3.5 Zásada poctivosti	55
3.6 Zásada ústnosti – zásada písemnosti	57
3.7 Zásada přímosti	60
3.8 Zásada procesní ekonomie	63
3.9 Právo na spravedlivý proces	65
3.9.1 Vymezení pojmu právo na spravedlivý proces	65
3.9.2 Právo na přístup k soudu	67
3.9.3 Právo na účinné prostředky nápravy	68
3.9.4 Právo na projednání věci nezávislým a nestranným soudem (soudcem)	69
3.9.5 Principy týkající se průběhu řízení	70
3.9.5.1 <i>Přehled</i>	70
3.9.5.2 <i>Princip veřejnosti</i>	71

3.9.5.3	<i>Rovnost zbraní</i>	72
3.9.5.4	<i>Právo být přítomen projednání vlastní věci</i>	73
3.9.5.5	<i>Právo vyjádřit se (právo na právní slyšení)</i>	75
3.9.5.6	<i>Principy týkající se ústavně konformního průběhu dokazování</i>	77
3.9.5.7	<i>Principy týkající se rozhodnutí soudu</i>	77
3.9.6	Přiměřená délka řízení	78
4	PROCESNĚPRÁVNÍ VZTAH	79
4.1	Pojem procesněprávního vztahu	79
4.2	Vznik procesněprávního vztahu	81
4.3	Subjekty procesněprávního vztahu	82
4.4	Obsah procesněprávního vztahu	84
4.4.1	Procesní povinnosti soudu	84
4.4.2	Procesní povinnosti stran sporu	85
4.5	Zánik procesněprávního vztahu	87
5	SOUDY	89
5.1	Exkurs k procesním subjektům a tzv. osobám zúčastněným na řízení	89
5.2	Postavení a role soudu v civilním procesu	91
5.3	Civilní soudní pravomoc	92
5.3.1	Vymezení pojmu a právní úprava	92
5.3.2	Civilní soudní pravomoc a pravomoc správních orgánů	94
5.3.2.1	<i>Základní východisko</i>	94
5.3.2.2	<i>Zúžení civilní soudní pravomoci</i>	95
5.3.2.3	<i>Rozšíření civilní soudní pravomoci</i>	97
5.3.2.4	<i>Zkoumání civilní soudní pravomoci a kompetenční spory soudů se správními orgány</i>	98
5.3.2.5	<i>Předběžné otázky</i>	100
5.3.3	Hranice mezi civilní soudní pravomocí a pravomocí soudů v jiných řízeních	100
5.3.4	Civilní soudní pravomoc a rozhodčí soudy či rozhodci	102
5.3.5	Civilní soudní pravomoc ve vztazích s mezinárodním prvkem	103
5.4	Příslušnost soudu	104
5.4.1	Přehled	104
5.4.2	Věcná příslušnost	105
5.4.3	Místní příslušnost	110
5.4.3.1	<i>Pojem a druhy místní příslušnosti</i>	110
5.4.3.2	<i>Obecná místní příslušnost</i>	110
5.4.3.3	<i>Místní příslušnost daná na výběr</i>	112
5.4.3.4	<i>Výlučná místní příslušnost</i>	113
5.4.3.5	<i>Stranami dohodnutá místní příslušnost (prorogace)</i>	115
5.4.3.6	<i>Místní příslušnost pro věci spojené a vzájemnou žalobu</i>	116

5.4.3.7	<i>Zkoumání místní příslušnosti</i>	116
5.4.4	Příkázání věci	119
5.4.5	Individuální příslušnost	121
5.4.6	Funkční příslušnost	122
5.5	Obsazení soudu	122
5.6	Vyloučení soudce	124
6	PROCESNÍ STRANY	128
6.1	Základní východiska	128
6.1.1	System dvou stran	128
6.1.2	Materiální a formální pojetí stran	129
6.1.3	Věcná a procesní legitimace	130
6.1.4	Určení stran konkrétního sporu v žalobě	133
6.2	Procesní subjektivita	134
6.2.1	Pojem a význam procesní subjektivity	134
6.2.2	Kdo je nositelem procesní subjektivity?	134
6.2.3	Zkoumání procesní subjektivity	137
6.3	Procesní způsobilost	139
6.3.1	Pojem a význam	139
6.3.2	Procesní způsobilost člověka	140
6.3.2.1	<i>Plná (všeobecná) procesní způsobilost</i>	<i>140</i>
6.3.2.2	<i>Věcně omezená procesní způsobilost</i>	<i>141</i>
6.3.2.3	<i>Absence procesní způsobilosti</i>	<i>143</i>
6.3.3	Procesní způsobilost právnické osoby	144
6.4	Postulační způsobilost	145
6.5	Procesní společenství	148
6.5.1	Pojem procesního společenství	148
6.5.2	Druhy procesního společenství	149
6.5.3	Samostatné společenství	149
6.5.3.1	<i>Charakteristika samostatného společenství</i>	<i>149</i>
6.5.3.2	<i>Přípustnost samostatného společenství</i>	<i>151</i>
6.5.3.3	<i>Případy samostatného společenství v judikatuře</i>	<i>152</i>
6.5.3.4	<i>Jednání samostatných společníků</i>	<i>153</i>
6.5.3.5	<i>Spory týkající se ostatních společníků</i>	<i>154</i>
6.5.4	Nerozlučné společenství	155
6.5.4.1	<i>Charakteristika nerozlučného společenství</i>	<i>155</i>
6.5.4.2	<i>Situace zakládající nerozlučné společenství</i>	<i>157</i>
6.5.4.3	<i>Jednání nerozlučných společníků</i>	<i>162</i>
6.6	Změny na straně žalující nebo žalované	165
6.6.1	Přehled	165
6.6.2	Procesní nástupnictví v případě ztráty procesní subjektivity	165
6.6.3	Přistoupení účastníka (společníka)	168
6.6.4	Záměna žalobce nebo žalovaného	171
6.6.5	Procesní nástupnictví v případě zcizení sporné věci	172

7	VEDLEJŠÍ A HLAVNÍ INTERVENCE	178
7.1	Vedlejší intervence	178
7.1.1	Pojem a druhy vedlejší intervence	178
7.1.2	Přípustnost vedlejší intervence	180
7.1.3	Postavení vedlejšího intervenienta	184
7.2	Hlavní intervence	187
8	PROCESNÍ ZASTOUPENÍ	189
8.1	Obecně k procesnímu zastoupení	189
8.2	Procesní zastoupení na základě zákona	190
8.3	Zmocnění	191
8.3.1	Vznik zmocnění	192
8.3.2	Plná moc	193
8.3.3	Zmocněnec	194
8.3.3.1	<i>Advokát a jeho role v civilním soudním řízení</i>	<i>195</i>
8.3.3.2	<i>Notář a jeho role v civilním soudním řízení</i>	<i>196</i>
8.3.3.3	<i>Patentový zástupce a jeho role v civilním soudním řízení</i>	<i>197</i>
8.3.3.4	<i>Obecný zmocněnec</i>	<i>198</i>
8.3.3.5	<i>Právnícké osoby jako zmocněnci</i>	<i>199</i>
8.3.4	Povinné zastoupení advokátem	200
8.3.5	Zánik zmocnění	201
8.4	Zastoupení na základě rozhodnutí soudu	201
8.4.1	Opatrovník osoby procesně nezpůsobilé	202
8.4.2	Opatrovník osoby procesně způsobilé	203
8.4.3	Osoba opatrovníka	207
8.4.4	Zástupce na základě tzv. práva chudých	209
9	PROCESNÍ PODMÍNKY	211
9.1	Pojem procesních podmínek	211
9.2	Dělení procesních podmínek	213
9.3	Zjišťování a odstraňování nedostatku procesních podmínek	215
9.4	Rozhodnutí o nedostatku procesních podmínek	218
9.5	Jednotlivé obecné procesní podmínky – stručný přehled	219
9.5.1	Výčet procesních podmínek	219
9.5.2	Řádně zahájené řízení	222
9.5.3	Procesní subjektivita	222
9.5.4	Procesní způsobilost	222
9.5.5	Civilní soudní pravomoc	223
9.5.6	Příslušnost soudu	223
9.5.7	Absence překážky zahájeného řízení (litispendence)	225
9.5.8	Absence překážky věci pravomocně rozsouzené (res iudicata)	225

10	LHŮTY A ROKY. JEJICH ZMEŠKÁNÍ A NAVRÁCENÍ V PŘEDEŠLÝ STAV	226
10.1	Procesní a hmotněprávní lhůty	226
10.2	Druhy procesních lhůt	229
10.2.1	Soudcovské a zákonné procesní lhůty	229
10.2.2	Absolutní a relativní lhůty	231
10.2.3	Prekluzivní a ostatní lhůty	231
10.3	Běh procesních lhůt	232
10.3.1	Pravidla počítání běhu procesních lhůt	232
10.3.2	Přerušování a stavění běhu procesních lhůt	234
10.4	Roky	235
10.5	Zmeškání procesních lhůt a roků	237
10.5.1	Následky zmeškání procesních lhůt	237
10.5.2	Zmeškání některých soudcovských prekluzivních lhůt	240
10.5.3	Následky zmeškání roku	242
11	NÁKLADY ŘÍZENÍ	245
11.1	Pojem a funkce nákladů řízení	245
11.2	Druhy nákladů řízení	246
11.2.1	Soudní poplatky	246
11.2.2	Další hotové výdaje stran a jejich ušlý výdělek	250
11.2.3	Náklady na zastoupení včetně hotových výdajů a ušlého výdělku zástupce	252
11.2.4	Náklady důkazů	254
11.2.5	Předprocesní náklady	255
11.3	Placení nákladů řízení	256
11.4	Náhrada nákladů řízení	258
11.4.1	Právní povaha nároku na náhradu nákladů	258
11.4.2	Principy náhrady nákladů řízení	259
11.4.3	Princip úspěchu ve věci	260
11.4.4	Výjimky ze zásady úspěchu ve věci	263
11.4.5	Subjekty zavázané a oprávněné k náhradě nákladů	265
11.4.6	Rozsah povinnosti nahradit náklady řízení	266
11.5	Rozhodnutí o nákladech řízení	268
11.6	Osvobození od soudních poplatků	269
11.6.1	Pojem a význam osvobození od soudních poplatků	269
11.6.2	Předpoklady osvobození od soudních poplatků	270
11.6.3	Podmínky ustanovení zástupce	272
11.6.4	Řízení a rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků	273
	SEZNAM ZKRATEK	274
	PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY	275
	Publikace	275
	Časopisecké články a příspěvky ve sbornících	281
	VĚCNÝ REJSTRÁK	286